

ברוך אתה יהוה
אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו במצותיו
וצונו לעסוק
בדברי תורה.

Barukh Atah Adonai
Eloheinu melekh ha-olam
asher kidshanu b'mitzvotav
v'tzivanu la'asok
b'divrei Torah.

Blessed are You, YHVH,
our God, eternal sovereign, who
sanctifies us in God's connecting
command to busy ourselves
in words of Torah.

THE BACKSTORY TO SONG

another turn on “salt water” at the seder

Exodus 14:26-15:1a

ויאמר יהוה אל-משה נטה את-ידך
על-הים וישבו המים על-מצרים
על-רכבן ועל-פרשיו: ונט משה
את-ידו על-הים וישב הים לפנות
בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו
וינער יהוה את-מצרים בתוך הים:

not consistent

26-27. YHVH said to Moses, "Stretch out your hand over the sea, and the water will return on the Egyptians, their chariots and horsemen." Moses stretched out his hand over the sea, and the sea returned at the turn of morning to its usual way.

The Egyptians fled from its approach but YHVH hurled the Egyptians into the sea.

their agency to flee, but “forces” overcame them importance of the Exodus

וישבו המים ויכסו את-הרכב ואת-הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא-נשאר בהם עד-אחד: ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימין ומשמאלם:

28-29. The returning waters covered the chariots, and the horsemen, and all of Pharaoh's army that came into the sea after them: not one remained of them. But the Children of Israel walked on dry land in the midst of the sea; the waters were for them a wall on their right and on their left.

just one way

וילשע יהוה ביום ההוא את-ישראל מיד מצרים וירא ישראל את-מצרים מת על-שפת הים: לא וירא ישראל את-הייד הגדלה אשר עשה יהוה במצרים ויראו העם את-יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו:

30-31. YHVH saved Israel that day from the hand of the Egyptians; Israel saw the Egyptians dead on the sea shore. Israel saw the strong hand that YHVH [did] to the Egyptians. The people had awe of YHVH and believed in YHVH and in Moses, God's servant.

i.e. not Moses.

אז ישיר-משה ובני ישראל את-השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר

1. Then Moses and the Children of Israel sang this song to YHVH and spoke, saying –

<u>P</u>	Pshat (פשט)	<ul style="list-style-type: none"> All external manifestations The point = to cultivate AWE in YHVH and BELIEF in YHVH
<u>R</u>	Remez (רמוז)	<ul style="list-style-type: none"> 1C: This experience sets the stage for the 10C; God's “calling card” Utter lack of agency by the people here, at least so far.
<u>D</u>	Drash (דרש)	<ul style="list-style-type: none"> Love implies / connotes trust, commitment Hurled = Egyptians lifted to (a) be seen by Israelites, (b) olah; (c) Egyptian SEES LET THERE BE NO DOUBT ABOUT WHAT'S UP HERE.
<u>S</u>	Sod (סוד)	<ul style="list-style-type: none"> Direct divine intervention – not merely ‘natural’ or ‘coincidental’ Divinity transcending celebration

<p>אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי-גָאֹה גָאֹה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַּיָּם:</p>	<p>I will sing to YHVH, for triumphing gloriously; horse and its rider raised into the sea. see Exodus 14</p>
<p>עָזִי וְזַמְרָת יְהוָה וַיְהִי-לִי לִישׁוּעָה זֶה אֱלֹהֵי וְאַנְוָהוּ אֱלֹהֵי אֲבֹי וְאַרְמָמְנָהוּ:</p>	<p>Yah is my strength and song, and will be my saving: This is my God, whom I will praise! My ancestors' God, whom I will exalt!</p>
<p>יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו: מִרְכַּבֹּת פָּרָעָה וַחֲיִלוֹ נָרַה בַּיָּם וּמִבְּחַר שְׁלֹשֵׁי טַבְעוּי בַּיָּם-סוּף:</p>	<p>YHVH is a man of war: YHVH is His name! BOY Pharaoh's chariots and army thrown into the sea, Chosen captains also drowned in the Sea of Reeds.</p>
<p>תְּהַמּוֹת וְכִסְיָמוֹ יָרְדוּ בְּמַצוֹלַת כְּמוֹ-אֶבֶן:</p>	<p>The depths covered them They sank to the bottom like a stone.</p>
<p>מִיִּנְךָ יְהוָה נֶאֱדָרִי בַכֹּחַ מִיִּנְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב:</p>	<p>Your rightness, YHVH, is glorious in power; Your rightness, YHVH, dashed enemy to pieces.</p>
<p>וּבְרַב גְּאוּנְךָ תִּהְרַס קִמְיָךְ תִּשְׁלַח חֲרֹנְךָ לֹאכְלֵמוֹ כְּקֶשֶׁת:</p>	<p>In Your wisdom's greatness, You overthrew those who rose up against You; You sent forth Your anger, consuming them like stubble.</p>
<p>וּבְרוּחַ אַפִּיד נִעְרְמוּ מִיָּם נִצְבוּ כְמוֹ-נֶדַח נִזְלִים קָפְאוּ תְהַמּוֹת בְּלֶב-יָם:</p>	<p>The spirt of Your nostrils gathered waters together, Floods stood upright like a heap Depths congealed in the heart of the sea.</p>
<p>אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אֲשִׁיג אֲחַלֵּק שָׁלַל תִּמְלָאמוֹ נַפְשֵׁי אֶרִיק חֶרְבִי תוֹרִישְׁמוֹ יָדִי:</p>	<p>The enemy said, "I will pursue! I will overtake! I will divide and plunder! Lust will be satisfied on them! I will draw my sword! My hand will destroy them!"</p>
<p>נִשְׁפָּת בְּרוּחְךָ כִּסְמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעוֹפְרֹת בַּמַּיִם אֲדִירִים:</p>	<p>You blew with Your spirit, the sea covered them: they sank like lead in the mighty waters.</p>
<p>מִי-כַמֶּכָּה בְּאֵלִים יְהוָה מִי כַמֶּכָּה נְאֻדָּר בְּקִדְשׁ נִוְרָא תְהַלַּת עֲשֵׂה פִלְאָ:</p>	<p>Who is like you, YHVH, among the powers? Who is like you, resplendently holy, awesome in praise, doing wonders?</p>

<u>P</u>	Pshat (פשט)	
<u>R</u>	Remez (רמז)	
<u>D</u>	Drash (דרש)	
<u>S</u>	Sod (סוד)	

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו	לאמר	אשירה ליהוה כי גאה גאה	סוס
ורכבו רכזה בים	עזי וחמרת יה ויהי לי	זה אלי ואניו	אלהי
אבי וארממנהו	יהוה איש מלחמה יהוה	מרכבת פרעה וחילו ירה בים	ומבוזר
שלשיו טבעו בים סוף	תהמות יכסימו ירדו במצולת סמו	ימינך יהוה נאדרי בכוז	ימינך
יהוה תרעץ אויב	וברב גאונך תהרס	תשלחו זרנך יאכלמו כקש	וברוח
קביך	נצבו כמו גר	קפאו תהמות בלב ים	אמר
אפיך נערמו בים	אזחלקי שלל תמלאמו	אריק זרבי תורישלמו ימי	שלפת
נזלים	צללו כעופרת במים	מי סמכה באלים יהוה	מי
אויב ארדה אשיג	ברוחך כסבו ים	נורא תהלית עשה	נורא
נפשי	אזחלקי שלל תמלאמו	נזית ימינך תבלעמו ארץ	נזית
ברוחך כסבו ים			

Levi Yitzhak of Berditchev, Exodus 15:1

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר. יש להבין דהא עיקר השמחה הוא בלב ואם כן מה צורך לדבר ולשיר בעת השמחה.

והענין הוא, דהשמחה שבלב היתה נפסקת לשעה או ליותר אבל כשהאדם מדבר דיבורים בעת שמחתו השמחה מתפעלת ונתרבה יותר ויותר. ולכן עם בני ישראל כשנקרע הים לפניהם רצו להרבות השמחה ולהשתעשע עם בוראם ושלא להפסיק על כן נכנסו לגדר הדיבור ושוררו לו בני אלים בכדי להרבות התענוג.

וזהו פירוש הפסוק אז ישיר כו' ויאמרו לאמר, רצה לומר שאמרו דיבורים בכדי לאמר יותר ויותר וזולת זה אין למלת לאמר הבנה דהא כולם אמרו והאיך שייך כאן לאמר לאחרים:

Then Moses and the Children of Israel sang this song to YHVH and spoke, saying. – One must understand that the essence of joy is the heart. But if so, then what need is there to speak and sing at the time of joy?

Here's the point: joy in the heart is bound to subside and cease quickly, unless one gives voice to it when one feels the joy. Giving it voice prolongs and intensifies the joy. That's why, when the sea split before them, the Children of Israel wanted to intensify their joy with their Creator, so it would not stop. That's why they reached the limit of speech itself, so they could only sing to continue increasing their joy.

That is the meaning of "Then [they] sang ... and spoke, saying." [Torah] intends to say that they spoke and spoke until they ran out of words to speak their total awareness [of joy]. But they would continue to "speak" to all who would follow after them.

SONG OF SONGS

M. Yadayim 3:5

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, חַס וְשָׁלוֹם, לֹא נַחֲלַק
אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל עַל שִׁיר הַשִּׁירִים שֶׁלֹּא
תִּטְמָא אֶת הַיָּדַיִם, שְׂאִין כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ
כְּדָאֵי בַּיּוֹם שֶׁנִּתְּנָן בּוֹ שִׁיר הַשִּׁירִים
לְיִשְׂרָאֵל, שְׂכַל הַכְּתוּבִים קִדְּשׁ, וְשִׁיר
הַשִּׁירִים קִדְּשׁ קִדְּשִׁים.

Rabbi Akiba said: Heaven forbid that anyone in Israel should say that Song of Songs does not make one's hands *tamei*. For the whole world is not so worthy as the day on which the Song of Songs was given to Israel. For while all writings are holy, the Song of Songs is the holy of holies.

Art Green, Radical Torah

Rabbi Akiva is saying that the Song of Songs not only are *like* the Holy of Holies, as holy as Torah and the world that Torah launched. Even more, Rabbi Akiva is saying that the Song of Songs *are* the Holy of Holies, as if the world could have proceeded with the Song of Songs alone, without Torah.

What a world! What a religion! Instead of reams of law, narrative, ethical discussions, ritual taboos, sacred times, food proscriptions, and the rest of Torah, all we would have is a collection of erotically charged love poems: 'Ah, you are fair, my darling, / Ah you are fair. / Your eyes are like doves' and 'Come, my beloved, / Let us go into the open; / ...There I will give my love to you.'

How, precisely, might we conduct the world with such verses? As the God of the exoteric Judaism was giving Israel the Torah, the same God-as-secret-lover was whispering these poems into His beloved's ear. Without the exoteric Torah, we would be able to discover all its truths by delving deeply into the words of the great canticle. All you need to know, so to speak, lies hidden within its song.

Rashi, Song of Songs 1:1

אחת דיבר אלהים, שתיים זו שמעתי
(תהלים סב יב). מקרא אחד יוצא לכמה
טעמים, וסוף דבר אין לך מקרא יוצא
מידי פשוטו ומשמעו. ואף על פי שדיברו
הנביאים דבריהם בדוגמא, צריך ליישב
הדוגמא על אופניה ועל סדרה, כמו
שהמקראות סדורים זה אחר זה.

"God spoken once, twice I heard" (Ps. 62:12).
From one verse [of Song of Songs] will emerge
several explanations. But in the end a verse does
not depart from its literal sense and meaning.
While the prophets spoke in metaphors, we need
to settle each metaphor into its setting so each
will fit and be explained simply.

Song of Songs 1:1

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשֹׁלֹמֹה:
יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
כִּי-טוֹבִים דְּדִידָךְ מִיַּיִן:
לְרִיחַ שְׁמֹנֶיךָ טוֹבִים שְׁמֹן
תוֹרֶךְ שְׁמֹךְ עַל-כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבֹּד:
מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נָרוּצָה
הַבִּיאֵנִי הַמֶּלֶךְ הַדְרִי
נְגִילָה וְנִשְׂמְחָה בְּךָ
נִכְפְּרָה דְדִידָךְ מִיַּיִן
מִיִּשְׁרָיִם אֶהְבֹּד:

The Song of Songs, that were of Solomon.
Oh, give me of the kisses of your mouth,
For your love is more delightful than wine.
Your ointments yield a sweet fragrance,
Your name is like finest oil.
The community is after you. Let's run!
The king brings me into his chambers
Let's sing and delight in it
Your love is like wine
As new wine, they love you.

Song of Songs 2

Rambam, Mishneh Torah, Hilkhhot Teshuvah 10:1-3

אל יאמר אדם הריני עושה מצות התורה ועוסק בחכמתה כדי שאקבל כל הברכות הכתובות בה או כדי שאזכה לחיי העולם הבא, ואפרש מן העברות שהזהירה תורה מהן כדי שאנצל מן הקללות הכתובות בתורה או כדי שלא אפטר מחיי העולם הבא. אין ראוי לעבד את ה' על הדרך הזה, שהעובד על דרך זה הוא עובד מיראה ואינה מעלת הנביאים ולא מעלת החכמים. ואין עובדים ה' על דרך זה אלא עמי הארץ והנשים והקטנים שמחנכין אותן לעבד מיראה עד שתרבה דעתן ועבדו מאהבה:

העובד מאהבה עוסק בתורה ובמצות והולך בנתיבות החכמה לא מפני דבר בעולם ולא מפני יראת הרעה ולא כדי לירש הטובה אלא עושה האמת מפני שהוא אמת וסוף הטובה לבוא בגללה. ומעלה זו היא מעלה גדולה מאד ואין כל חכם זוכה לה. והיא מעלת אברהם אבינו שקראו הקדוש ברוך הוא אוהבו לפי שלא עבד אלא מאהבה. והיא המעלה שאינו בה הקדוש ברוך הוא על ידי משה שנאמר (דברים ו ה) "ואהבת את ה' אלהיך". ובזמן שיאהב אדם את ה' אהבה הראויה מיד יעשה כל המצות מאהבה:

וכיצד היא האהבה הראויה. הוא שיאהב את ה' אהבה גדולה יתרה עצה מאד עד שתהא נפשו קשורה באהבת ה' ונמצא שוטה בה תמיד כאלו חולה חלי האהבה שאין דעתו פנויה מאהבת אותה אשה והוא שוטה בה תמיד בין בשבתו בין בקומו בין בשעה שהוא אוכל ושותה. יתר מזה תהיה אהבת ה' בלב אוהביו שוטים בה תמיד כמו שאינו בכל לבבך ובכל נפשך. והוא ששלמה אמר דרך משל (שיר השירים ב ה) "כי חולת אהבה אני". וכל שיר השירים משל הוא לענין זה:

One should not say: "I will fulfill Torah's *mitzvot* and occupy myself in its wisdom so that I will receive all the blessings contained within it, to merit the life of the world to come." [And also one should not say], "I will separate myself from all the sins which the Torah warned against so that I will be saved from all the curses contained in the Torah or so that [my soul] will not be cut off from the life of the world to come." It is not fitting to serve God this way. One whose service is motivated by these factors serves out of *fear*, and is not on the [spiritual] level of the prophets or the wise. The ones who serve God in this manner are common people, feebles and minors. They are trained to serve God from fear until their knowledge increases and they serve out of love.

One who serves [God] from occupies oneself in the Torah and *mitzvot*, and walks in the paths of wisdom, for no earthly purpose – not from fear that evil otherwise would occur, nor to acquire benefit. Rather, one does what is true because it is true, and ultimately, good will come from it. This is a very high level not merited by every wise person. It is the level of our Patriarch, Avraham (=hesed), whom God described as, "he who loved Me," for his service was only motivated by love. God commanded us this level of service, as Moses said (Deut. 6:5), "Love YHVH your God..." When one loves God in the proper manner, immediately one will perform the *mitzvot* motivated by love.

What is that proper love? When one loves God with such a great and exceeding love that one's soul is bound up in the love of God. Thus, one will be obsessed with this love as if one is lovesick. [Such a person's] thoughts are never diverted from that love: one is always obsessed with *her* when one sits down, when one gets up, when one eats and drinks. All the more for God. With an even greater love, love for God should be in the hearts of those who love God to become lovesick of God at all times, as in (Deut 6:5), "With all your heart and with all soul." This concept was implied by Solomon [Song of Songs 2:5] when he stated, as a metaphor: "I am lovesick." The totality of the Song of Songs is a parable describing [this love].

Question:
Who's seeking, who's finding?
Who's lovesick?
What if...?